

Etica armelor nucleare și intelligence pentru securitate națională

Michael ANDREGG

Universitatea St. Thomas din St. Paul, MN, SUA,
mmandregg@stthomas.edu

prezentare realizată în cadrul Secției Internaționale de Etică a ISA, San
Francisco, 6 aprilie, 2013

Introducere

De la începutul erei nucleare ne confruntăm cu teama că ceea ce am inventat ar putea să distrugă tot ceea ce suntem. J. Robert Oppenheimer, deși a contribuit decisiv la construcția primelor bombe cu fisiune a nutrit aceleași temeri (1). Albert Einstein, a cărui scrisoare către președintele Franklin Roosevelt l-a convins pe decident să finanțeze programul nuclear american, apropiindu-se de finalul vieții a stăruit asupra necesității de a căuta pacea și de a ne schimba optica asupra lucrurilor ce ne înconjoară (2). Bertrand Russell, Einstein și alți nouă oameni de știință au lansat un manifest în care avertizau asupra modalității în care armele nucleare vor schimba viitorul omenirii (3). Cu toate acestea, oameni inteligenți și cu putere de decizie, sub presiunea necesității terminării celui de-al Doilea Război Mondial, au ignorat aceste temeri, au impulsionat construcția bombelor nucleare, chiar mai mult au folosit armele nucleare împotriva unor alți oameni. Scopul scuza mijloacele și-au spus acești oameni înțelepți. Pentru a pune capăt conflictului mondial și pentru a arăta sovieticilor cine deține cu adevărat supremația militară au utilizat bombe nucleare.

Dar apoi ce a urmat?

O altă cursă a înarmării a început. ADM-uri din ce în ce mai puternice au fost construite.

Foarte curând nu a mai fost vorba de o singură națiune ce deținea arme nucleare. Pe măsură ce numărul statelor capabile de construcția și

utilizarea armelor nucleare creștea a fost necesară o strategie capabilă să justifice necesitatea sporirii numărului de arme nucleare și astfel a apărut Mutual Assured Destruction – MAD STRATEGY¹. În viziunea strategiei MAD siguranța, securitatea unei națiuni era asigurată prin deținerea armelor nucleare și voința de a distruge civilizația umană în cazul în care apărea amenințarea unui inamic.

Cei ce s-au simțit amenințați de noi (n.t. americani), au produs la rândul lor arme nucleare și au conceput strategii similare. Herman Kahn și colegii săi au scris cărți ca „Gândind negânditul” („Thinking the Unthinkable”) (4) pentru a explica această teorie și a face publicului cunoscută breasla „magicienilor” fizicii nucleare. Mulți oameni buni au fost angajați să construiască mii de ogive nucleare și sisteme de lansare. Alte mii au fost antrenați să le folosească pentru ca, la ordin, să poată arunca în aer jumătate din lume. Fidelitatea lor a fost testată neîntrerupt pentru a se asigura că oricând ar apăsa pe declanșatoare sau ar acționa butonul dacă li s-ar ordona. Birocrațiile noastre au învățat, de asemenea, cum să excludă pe oricine ar putea să ezite în fața misiunii. Adversarii noștri au făcut același lucru. Am împărțit tehnologiile letale cu unii aliați – la fel au făcut și adversarii noștri. Iar fizicienii din domeniul nuclear au publicat o revistă, numită „Bulletin of the Atomic Scientists”, pentru a avertiza oamenii să nu facă ceea ce practic au făcut ei.

Mai târziu am inventat în secret armele biologice moderne și o nouă comunitate de biologi și doctori au învățat să păcătuiască, exact ca fizicienii². La rândul lor, armele chimice au fost „îmbunătățite” prin dezvoltarea agenților binari, mult mai eficienți decât vechiul gaz „muștar”, Zyklon B și altele, în ciuda interdicțiilor stricte care au fost impuse. Oamenii de știință și intelectualii au reflectat asupra modului în care ne-am aventurat în desișul de probleme morale. Între timp, noi ne-am împleticit, conduși fiind de ceva. Un obiectiv al acestei lucrări este explicarea acestui „ceva”.

¹ Joc de cuvinte *mad strategy* – strategia nebună.

² „Într-un sens primar, fără vulgaritate sau umor, nicio justificare nu poate exclude faptul că fizicienii știau păcatul; și aceasta este o cunoștință pe care ei nu o pot pierde.” J. Robert Oppenheimer, în lectura oferită în memoria lui Arthur D. Little la MIT-ul din 25 noiembrie, 1947, “Physics in the Contemporary World” – „Fizica în lumea contemporană”. Biologii au învățat de atunci că, dacă guvernarea vrea să angajeze pe cineva pentru a lucra la arme biologice, va găsi întotdeauna doritori care, odată ajunși în coconii lor top-secreți și securizați, își vor face treaba.

Distrugerea Reciprocă Asigurată (DRA) și NPT-ul anului 1970

Această lucrare pleacă de la supoziția că cititorul dispune de o cunoaștere generală a istoriei armelor nucleare, a eforturilor de controlare a acestora, a motivelor și raționalizărilor asociate lor. Esența demersului științific încearcă să demonstreze de ce și în ce fel organizațiile de securitate națională, intelligence obișnuite de altfel să construiască zilnic „Worst Case Scenario”, evită orice abordare etică, morală, deontologică atunci când vine vorba de scenarii suicidale utilitariste, pragmatice. Acest aspect este tratat în secțiunea următoare.

Aici voi sublinia două elemente ale celor mai importante decizii strategice și tratate care par esențiale pentru ca cititorii cultivați să înțeleagă cum atât de mulți bărbați, și uneori femei, oameni inteligenți, chiar scriitori am putea spune, au ajuns să treacă de la angajamentele serioase de a-i proteja pe ceilalți, la angajamente la fel de ferme de a ucide milioane, în cazul în care ordinul potrivit ar fi dat. Încă fac acest lucru și astăzi. Înțelegerea chestiunii ajută la admiterea faptului că armele de distrugere în masă (WMD) nu au fost inventate, perfecționate, construite sau folosite de oameni esențialmente răi. WMD au fost inventate, construite și folosite de oameni care credeau că făceau un bine comunităților de care aparțineau. Un cuvânt-cheie în acest proces este „birocrăția” și un altul este „propaganda”, în special propaganda internă.

„Wikipedia” ne spune că „Strategia de Distrugere Reciprocă Asigurată și acronimul său DRA au fost produsul lui John von Neumann (1902-1957), care avea o înclinație spre acronimele pline de umor. ... El a fost, printre altele, inventatorul teoriei jocurilor, un strateg al Războiului Rece și președintele Comitetului ICBM, până la moartea sa în 1957. Teoria jocurilor este o ramură a matematicii aplicate care abordează problema comportamentului uman și care este foarte folositoare în unele domenii. Are, de asemenea, două supoziții generalizate, echivalente cu călcăiele lui Ahile.

Prima este aceea că oamenii sunt „actori raționali” și vor lua, de cele mai multe ori, decizii „raționale” (raționale în sensul viziunii matematicianului, fizicianului sau economistului). Aceasta poartă numele de „supoziția actorului rațional”. Problema apare atunci când conceptul de „rațional” variază în mod dramatic, în funcție de cultură și epocă, și se degradează sub presiunea intensă a unei crize internaționale (5). În plus, indiferent de cât de amabili și raționali pot fi regii sau comandanții voștri astăzi, ei o pot lua razna odată cu trecerea timpului sau sub o anumită

presiune, situații care s-au înregistrat de multe ori în istoria omenirii. Statisticile ne asigură că existența până și a unei posibilități restrânse de izbucnire a unui război termonuclear, în condițiile menținerii actualei paradigme, în cele din urmă va avea loc. Care este partea rațională în a conecta lumea la autodistrugere în acea zi?

A doua mare supoziție în teoria DRA este că oamenii iau cele mai relevante decizii în acest sistem. Parțial adevărat, dar nu 100%. Multe calculatoare sunt implicate în „suportul decizional” din timpul unei crize nucleare, deoarece minutele disponibile pentru o decizie de-viață-sau-de-moarte sunt numărate. Calculatoarele fac greșeli, chiar dacă programatorii lor ar fi fost perfecți – ceea ce nu sunt niciodată. Apoi, în cazul multora dintre acele mașini atașate sistemelor nucleare, avertizarea timpurie și suportul decizional au fost făcute cu ani în urmă. Mai mult, birocrațiile decid cine stă în silozurile de rachete sau cine are în mâini declanșatoarele nucleare din submarine și alte locuri. Birocrațiile nu au norme morale, iar birocrațiile privind securitatea națională în mod particular, se tem de oameni cu obiecții vehemente la adresa războiului, inclusiv la adresa unui holocaust nuclear. Așa că ei scapă de astfel de oameni, interzicându-le accesul în cercul restrâns al autorizațiilor cu grad înalt de securitate (6). În consecință, izolați, devin orbi din punct de vedere moral și cred că ceea ce văd este nemaipomenit. În cele din urmă, corporațiile sunt implicate, iar ele răspund la un singur lucru.

Un răspuns rațional al unei lumi în care hegemonii au arme nucleare și poartă constant războaie împotriva cuiva (lumea de astăzi) este ca națiunile mici să obțină propriile arme nucleare pentru a evita să devină ținte. Cu toate acestea, astăzi majoritatea americanilor consideră Iranul și, în special, Coreea de Nord ca fiind literalmente alienate, întrucât caută obținerea de arme nucleare (cea de-a doua) și de capacități nucleare (prima). Deși amândouă au fost amenințate de multe ori de puterile nucleare ale lumii, sunt în continuare, condamnate, pentru că răspund în același mod, de către oameni care au arme nucleare și la care nu ar renunța pentru a ajunge în Rai.

Arhitectul politicii de „izolare”, esențială pentru ca Uniunea Sovietică să se despartă fără a sări în aer, a fost George Kennan, din cadrul Departamentului de Stat american. La pensionare, el a aprofundat aceste dileme și a scris prefața unei cărți aparținând unui alt scriitor, numită „Patologiile puterii” („The Pathologies of Power”) (7, 1987). Kennan a scris:

„Toți acești oameni [Albert Einstein, Bertrand Russell, generalul Douglas MacArthur și președintele Dwight Eisenhower] au perceput calitatea suicidală a armelor nucleare și pericolul survenit prin permisiunea ca acestea să devină baza pozițiilor de apărare și obiectul unei competiții internaționale. Cu toții au vorbit într-un sens de urgentare. Cu toții au murit sperând, cu siguranță, că avertizările lor nu au ajuns la urechi surde și că o nouă generație de lideri va recunoaște că trăim într-o lume a unor noi realități politico-strategice și va trage de aici concluziile necesare.

Din păcate, acest lucru nu s-a întâmplat. Timp de treizeci de ani, aceste semnale de avertizare au fost desconsiderate în fiecare aspect posibil. Nu a apărut nicio abordare nouă. Nu a existat nicio recunoaștere a unicității revoluționare a armelor de distrugere în masă, nicio recunoaștere a sterilității lor ca arme, nicio recunoaștere a pericolelor dezvoltării lor fără limite. Din contră, explozibilul nuclear a ajuns să fie tratat ca oricare altă armă, net superioară celorlalte, bineînțeles, prin capacitatea de a „distruge fără discriminare”, dar subiect al regulilor și convențiilor, care circumscriu armamentul convențional și utilizarea lui în epocile trecute. Calitatea suicidală a acestor dispozitive a fost ignorată”.

Ceea ce Kennan a știut, dar nu a scris aici, este că birocrațiile și companiile care construiau, depozitau și gestionau astfel de arme câștigau sume imense de bani. Birocrațiile și corporațiile se hrănesc cu bani, nu cu norme morale. Oamenii morali din interior sau din exterior pot spune orice își doresc, dar toată această vorbărie va avea un impact mult prea nesemnificativ în comparație cu deciziile de buget.

Luând în considerare aceste dileme, liderii internaționali au creat Tratatul de Neproliferare a Armamentului Nuclear sau Tratatul de Neproliferare Nucleară (NPT) în 1970 (8). Acest tratat a fost ratificat de un număr mai mare de țări (190) decât orice altă limitare a armamentului sau acord de dezarmare, ca dovadă a importanței sale. Pe de altă parte, unele dintre cele mai importante țări care dețin armament nuclear nu sunt membre NPT, iar cele mai mari puteri nucleare îi violează vădit clauzele. Acordul de bază a fost ca statele care nu dețineau arme nucleare să renunțe la construirea dispozitivelor de distrugere în masă în schimbul sprijinului de a-și dezvolta puterea nucleară și a promisiunii națiunilor înarmate nuclear de a proceda la crearea unei lumi în care să nu existe nici o armă nucleară. Această parte este inclusă în articolul 6, dar, la 46 de ani de la semnarea lui, suntem departe de „zero arme nucleare”, ceea ce constituie un motiv serios

pentru ca țări ca Iran și Coreea de Nord să spună că iartă niște pioși ipocriți și își construiesc și ei arme și capabilități.

Lentilele intelligence-ului pentru securitate națională și scenariile celor mai rele cazuri

Organizațiile de intelligence pentru securitate națională îndeplinesc multe sarcini, dar misiunea lor va fi mereu protejarea conducerii care le finanțează, împotriva inamicilor interni și externi, indiferent de cum este formulată această misiune. Acest lucru implică efectuarea de evaluări a celor mai rele lucruri care se pot întâmpla unei țări sau unei conduceri. Istoria oferă multe exemple de guvernări, care nu mai există astăzi (și chiar câteva popoare întregi), din cauză că sistemul de intelligence a eșuat în a-și îndeplini principala sarcină.

Concentrarea zilnică a atenției asupra lucrurilor fatale pe care oamenii și le pot face unii altora provoacă oboseală tuturor. Subiectele pot fi deprimante, responsabilitățile sunt imense, iar volumul de lucru este copleșitor. Nimeni nu vrea să fie surprins de o nouă armă sau de un nou dușman. Iar inamicii pot să fie maeștri ai dezinformării și un lucru de care poți să fii sigur este că vor încerca să-ți penetreze organizația. Așadar, secretul este regula și jumătate din ofițerii de informații vor căuta spionul din interior (9).

Armele de distrugere în masă și armele nucleare, în particular, creează posibilitatea ca statele mici, sau chiar un individ înverșunat și dedicat ideologiei, să poată da peste cap națiuni a căror protecție se află în sarcina ofițerilor de informații. Astfel, un mod obișnuit de a instrui și antrena ofițerii este prin studierea celor mai rele scenarii *ad nauseam* și prin presupunerea faptului că oricine, chiar oricine, ar putea să fie un spion cu capacități letale. Aceasta practică afectează însă liniștea psihică a oricărui om.

Un exemplu este categoria de dileme morale cu „bombă ticăitoare”, adesea folosită în antrenamentul ofițerilor de intelligence. O versiune obișnuită se desfășoară astfel: Presupune că ai prins un terorist care planta o bombă nucleară undeva în orașul tău. Este setată să se declanșeze în curând, dar ai timp să interoghezi teroristul. Îl torturezi ca să încerci să afli unde este plasată bomba pentru a putea să o dezamorsezi?

Cazurile extreme ca acesta deseori îi fac pe oameni să renunțe la reguli, bazându-se pe ideea că nevinovații, care altfel ar putea să moară, merită să fie protejați „prin orice mijloace”. Acest lucru este independent de

utilitatea sau inutilitatea torturii ca tehnică de interogare (ceea ce nu este foarte bine). Când scoți din vedere regulile, renunți la etica deontologică și, parțial sau în întregime, la legislația internațională (10). Chiar și sensul „virtuții” poate fi transformat, ca atunci când virtutea moderației și a prudenței printre luptători sunt depășite de virtutea „curajului” de a face față unor „alegeri grele”, adică atunci când sacrificarea unor nevinovați este permisă cu scopul de a servi unui bine superior. De fapt, tot ceea ce îți rămâne este legea junglei sau acționarea conform eticii utilitariste, care sunt suficiente pentru a justifica orice dacă scenariul este suficient de dur.

Alte lucruri care complică situația sunt dovadă verificabilă că sistemele de securitate țin departe oamenii care nu ar fi de acord să păstreze orice secret, indiferent de cât de neplăcut este acesta. Când serviciile de informații îți cer să păstrezi secrete, ei nu se referă doar la câteva. Oamenii slabi care refuză să promită păstrarea tuturor secretelor, chiar și cei puternici însă, nu vor fi niciodată în nicio echipă de analiză căutând inamici și în niciun detașament operativ așteptând capturarea sau uciderea țintelor. Compartimentarea încurajează răul foarte bine.

Oamenii care rămân „curați” se vor concentra pe sarcinile lor pozitive de a asigura protecție (colegilor și finanțatorilor, mamelor și copiilor, prietenilor și țării). Cu toții sunt însă supuși riscului atunci când vine vorba de arme de distrugere în masă. Și „teroriștii” cu astfel de arme se spune că sunt, în mod deosebit, mai înfricoșători, întrucât nu poartă uniformă și sunt fixați pe ideea de a te ucide înainte de a te gândi să-i ucizi tu.

Astfel de medii conduc extrem de ușor la paranoia organizațională și la o listă lungă de alte eșecuri. Una dintre cele mai dese îngrijorări pe care le-am auzit în activitatea care depășește 25 de ani de studiere a spionilor este aceea că nu trebuie uitat faptul că foarte mulți oameni buni intră în astfel de sisteme și lucrează onest, cu zel, și cât de etic li se permite pentru a servi binele – cum ar fi siguranța țării și a popoarelor lor; astfel de surse sunt întotdeauna frustrate de disfuncționalitățile din sisteme, dar rămân loiali cauzelor care i-a determinat să intre în lumea spionajului. Așadar, voi insista puțin asupra revizuirii unor mostre din amintirilor lor, deopotrivă critice și nostalgice.

Pentru că sunt sute de servicii de informații pe planetă, o trecere în revistă comparativă nu este practică în acest spațiu limitat, deși amintesc că am realizat câteva pentru numerele speciale din ”Intelligence and National Security” și alte publicații (11). Așa că ne vom concentra pe CIA aici. Începem cu amintiri ale unor oameni din interior, amintiri critice am spune; apoi continuăm cu memorii, în mare parte, de susținere, urmate de câteva

critici tăioase ale unor oameni din exterior, care și-au dedicat timp înțelegerii chestiunii.

„Ishmael Jones” (un nume fals) a scris ”Factorul Uman: în interiorul disfuncționalei culturi de intelligence a CIA” (“The Human Factor: Inside the CIA’s Dysfunctional Intelligence Culture”) în anul 2008, revizuită în 2010, pentru a explica modul în care evitarea birocrăției a fost esențială pentru ca el să poată deveni unul dintre cei mai eficienți ofițeri de caz (12). „Anonymus” (acum cunoscut ca fiind Michael Scheuer de la biroul bin Laden din cadrul CIA) a scris „Mândria imperială: De ce pierde Vestul războiul cu terorismul?” (“Imperial Hubris: Why the West is Losing the War on Terror”) în 2004 (13) pentru a explica cum birocrăția a îngreunat procesul de capturare a lui Osama bin Laden, ținta lor principală. Am fost asigurați că Bin Laden a fost cu adevărat omorât în 2011 (trebuie să notez, fără rezultatele unei expertize medico-legale prezentate criticilor externi), dar Scheuer a menținut faptul că el ar fi putut fi omorât sau capturat mulți ani mai devreme. Criticii externi punctează că, fiecare an în care Bin Laden era în viață și în libertate, a costat instituțiile care se ocupau de prinderea sa multe miliarde. Anul 2004 de asemenea a adus cartea “Denial and Deception: An Insider’s View of the CIA from Iran-Contra to 9/11” (14) scrisă de Melissa Mahle (ofițer de caz de carieră specializată pe națiunile din Orientul Mijlociu), pentru a ”sublinia ceea ce este pentru unii cel mai mare scandal politic al generației: eșecul comunității de informații SUA de a combate amenințarea reprezentată de extremiștii islamici și de a preveni atacurile de la 11 septembrie”. Cartea ei a fost redactată de CIA Publications Review Board, după ce fusese revizuită și aprobată, dar Mahle a fost oprită din a ține un discurs la o conferință despre etica spionilor, unde am întâlnit-o în 2006. Unui alt ofițer de carieră care a devenit șeful stației Moscova, Burton Gerber, i s-a permis să vorbească și să coediteze o recenzie mai academică a disfuncționalităților și a posibilelor soluții în 2005, cu Jennifer Sims din Georgetown, ”Transformând Intelligence-ul American” (“Transforming U.S. Intelligence”) (15). Robert Baer, ofițer de carieră CIA al cărui film „Syriana” a fost pliat pe modelul cărții, a scris ”Dormind cu Diavolul: Cum Washingtonul ne-a vândut sufletul pentru petrolul saudit” (“Sleeping With the Devil: How Washington Sold Our Soul for Saudi Crude”) în 2003 (16). După cum s-a notat anterior, niciunul dintre acești oameni nu este dușman al SUA, al CIA sau al spionajului ca profesie. Ei vor să îmbunătățească profesia prin injectarea eticii în ea și prin reducerea

profundelor disfuncționalități ale organizației, pe care ei o știu chiar bine. Tot după cum s-a mai spus (5), se dovedește că birocrațiile sunt cel puțin alergice la etica adevărată, dacă nu chiar ostile în ceea ce o privește (17).

Cu mult înaintea acestor autori, fostul șef al departamentului CIA Angola Task Force a scris „În căutarea dușmanilor: O poveste CIA” („In Search of Enemies: A CIA Story”) în 1978, carte în care a descris cum CIA a fost însărcinată să destabilizeze Angola pentru a pregăti viitorul război (18). Prima „carte pentru care Guvernul SUA a mers în instanță cu scopul de a o cenzura înainte de apariție” („CIA și cultul de intelligence” „The CIA and the Cult of Intelligence”) ar putea fi cea mai pătrunzătoare. A fost scrisă în 1974 de Vincent Marchetti (care a ajuns să fie asistent executiv al directorului adjunct al CIA) și John Marks de la biroul de intelligence al Departamentului de Stat (19). Punctul lor de vedere a fost simplu, dar puternic: ceva în lumea intelligence-ului avea calități de cult și a indus oamenilor care erau acolo comportamente de cult. O să simplific această chestiune aici, prin afirmația conform căreia obsesia secretului și teama profundă de normele etice din cadrul birocrațiilor sunt nucleul disfuncționalităților care le declanșează și pe restul.

Acum este rândul memoriilor pozitive. După cum este de așteptat, directorii de servicii au o perspectivă pozitivă asupra deciziilor lor luate în circumstanțe dificile și asupra compromisurilor pe care „trebuie” să le facă în raport cu decidenții politici, care, dincolo de toate, sunt șefii lor și le controlează bugetul. George Tenet oferă un bun exemplu de acest gen în „În mijlocul furtunii: Anii petrecuți la CIA” („At the Center of the Storm: My Years at the CIA”), publicată în 2007 (20). El a văzut câteva chestiuni minore care trebuie corectate: poate o reglare într-un loc și în altul, în ciuda eșecurilor notorii ca 11.09 și nereușita armelor de distrugere în masă din Irak. William Odom, fost general de armată și apoi director al National Security Agency, a observat multe lucruri de îmbunătățit, dar a rămas, în fond, un susținător al comunității de informații americane în „Corectarea intelligence-ului pentru o Americă mai sigură” („Fixing Intelligence for a More Secure America”), apărută în 1997 (21). Două cărți din 2004 prezintă alte două perspective asupra modului de îmbunătățire a situației în viziunea a doi ofițeri CIA, William Daugherty, care a fost ținut ostatic în Iran pentru mai bine de un an între 1978-1979 („Secretele Executivului: Acțiunea acoperită și Președinția” – “Executive Secrets: Covert Action and the Presidency”) (22) și Arthur Hulnick, care a lucrat în CIA atât ca analist, cât și ca ofițer operativ timp de 40 de ani, înainte fiind un ofițer de informații la Forțele Armate („ținându-ne în siguranță:

Intelligence-ul secret și Securitatea Internă” – “Keeping us Safe: Secret Intelligence and Homeland Security”) (23). În 2012 au apărut „Arta Intelligence-ului: Lecții învățate din viața de agent în serviciul clandestin al CIA” (“The Art of Intelligence: Lessons Learned from a Life in the CIA’s Clandestine Service”), scrisă de Henry A. Crumpton (24), care a organizat fantastic lovitura de succes din Afganistan, pusă la cale de CIA și Forțele Speciale Americane, și „Măsuri puternice: Cum a salvat vieților oamenilor agresivitatea acțiunilor CIA după 11.09” (“Hard Measures: How Aggressive CIA Actions After 9/11 Saved American Lives”), de Jose A. Rodriguez Jr. (care a dus la coborârea Agenției în depravare prin folosirea torturii în locul unor metode mai bune de interogare și prin seducerea a altor 54 de națiuni de a ajuta în moduri variate, 25).

„Politizarea” intelligence-ului este o problemă curentă sesizată de toți acești autori și împotriva căreia s-au răzvrătit mulți dintre ei. Aceasta practic înseamnă că decidenții politici provoacă alterarea produsului informativ, astfel încât acesta să corespundă propriilor lor dorințe sau prejudecăți. Acest lucru poate duce la consecințe oribile (ca atunci când decidenții din vârful ierarhiei vor să atace pe cineva, indiferent de fapte, sau înnebunesc și își duc țările pe drumul dezastrului și al distrugerii în alte moduri). Așadar, toate școlile care pregătesc ofițeri de informații îi învață pe analiști să evite o astfel de politicizare...dacă pot! Problema principală este aceea că liderii sau personalul lor îi pot adesea concedia pe analiști sau îi pot ignora pe cei pe care nu îi plac, în favoarea celor care le spun ceea ce vor ei să audă (problema linguşitorului). Voi menționa aici două cărți excepționale care abordează problema politizării, „Corectarea faptelor: Securitatea națională și politica intelligence-ului” (“Fixing the Facts: National Security and the Politics of Intelligence”), scrisă de Joshua Rovner în 2011 (26) și lucrarea lui Robert David Steele din anul 2000: „Despre Intelligence: Spionii și secretul într-o lume deschisă” (“On Intelligence: Spies and Secrecy in an Open World”) (27). Steele este un partizan consecvent al unei mai bune folosiri a surselor deschise și un critic al idioțeniei birocratice, poziție care i-a adus mulți dușmani din rândul foștilor colegi din Marină și CIA. După cum puteți să deduceți, politicizarea și protecția bugetelor este o problemă majoră pretutindeni. Decanul informal al răspunsurilor pozitive la aceste oribile și complicate probleme este, cel mai probabil, Loch Johnson, a cărui carte apărută în 2012 „Intelligence pentru securitate națională” (“National Security Intelligence”) ar trebui să fie o lectură obligatorie pentru toți tinerii viitori ofițeri de informații (28). Johnson este un adevărat expert

mondial în supraveghere și crede că funcționează mai bine de atât.

Amintiți-vă că toate cărțile citate de la 11 la 26 au fost scrise de oameni cu acces la informații de înaltă securitate, care au petrecut ani întregi, de multe ori decenii, lucrând pentru serviciile de informații americane, sau în cazul lui Johnson în Comisia de Supraveghere a Serviciilor de Informații din cadrul Senatului american (acum este un profesor respectat la Universitatea din Georgia și editor senior pentru "Intelligence and National Security"). Acum, urmează câteva cuvinte ale criticilor mai puțin constrânși.

„CIA: O istorie uitată” (“The CIA: A Forgotten History”), scrisă de William Blum în 1986, listează intervențiile SUA începând cu al Doilea Război Mondial, cu accent pe războaiele acoperite și loviturile de stat sponsorizate în secret de CIA. NU este recomandată tinerilor ofițeri aflați în perioada de antrenament (29). „Industria terorismului” (“The ‘Terrorism’ Industry”), scrisă de Edward Herman și Gerry O’Sullivan (1989, 30), relevă cum mass-media occidentală a fost cooptată în susținerea unor astfel de aventuri străine și cooperarea în acțiuni acoperite cu privire la adevărații responsabili. „Cuibul de Secrete: Anatomia unei agenții de securitate națională ultrasecretă” (“Body of Secrets: Anatomy of the Ultra-Secret National Security Agency”), scrisă de James Bamford (2001, 31) a arătat cum un alt gigant din cele 17 servicii de informații ale Americii a fost implicat în astfel de acțiuni. Dar această carte nu a putut arăta cum s-a metamorfozat NSA după episodul 11 septembrie 2001, într-un serviciu care zilnic interceptează și inspectează mare parte a comunicațiilor venind dinspre și înspre SUA și o parte semnificativă a traficului intern de asemenea. Acestea sunt interceptate din ruterele companiilor de telecomunicații și procesate prin supercalculatoare care caută oameni spunând lucruri rele. Dar dezvăluirea modului de operare a trebuit să aștepte o investigație de doi ani a Washington Post numită "Top Secret America", condusă de autorul ei principal, Dana Priest (32). Expunerea lui Frank Rich din 2006, „Cea mai bună poveste vândută vreodată: Declinul și căderea adevărului Americii lui Bush” (“The Greatest Story Ever SOLD: The Decline and Fall of Truth in Bush’s America”) (33), dovedește fără nicio urmă de îndoială că al doilea război împotriva Irakului, început în 19 martie 2003, a fost promovat pe baza unui „produs informativ” fals și fraudulos (făcând din această acțiune o crimă internațională de război) și în cele din urmă, un alt reporter de carieră al New York Times și câștigător al premiului Pulitzer, Tim Weiner, a scris

„Moștenirea Cenușii: Istoria CIA” (“Legacy of Ashes: the History of the CIA”), apărută în 2007 (34). Luate împreună, aceste expuneri incinerează tabloul relațiilor publice al serviciilor de informații americane, ceea ce explică de ce zidul „secretului securității naționale” este esențial pentru continuarea alocării bugetelor, cel puțin pentru CIA, dacă nu și pentru întreaga comunitate informativă americană, care devine complice în asasinarea nevinovaților, atunci când lucrurile merg prost. Dar ce se întâmplă cu toți acei oameni buni care intră în aceste sisteme disfuncționale, încercând să-și protejeze vecinii de răul din afară?

Ei bine, este foarte dificil pentru ei să fie direcți. Nu atât de dificil pentru ei, cât pentru oamenii pe care îi ajută să omoare, dar dificil cu toate acestea. Dacă își suprimă conștiința, ceea ce este foarte greu dacă stai în sistem prea mult timp și ai o „profesie” care are multe alte consecințe nesănătoase, ei suferă de rate astronomice de alcoolism și divorțuri, de exemplu. Dar acesta este un eseu despre etica armelor de distrugere în masă, așa că ne vom întoarce atenția înspre stabilirea unor constrângeri critice ale instituțiilor care spun președintelui SUA pe cine să țintească cu arme nucleare sau „speciale”.

Iran, Israel, Coreea de Nord și SUA în 2013 în calitate de cazuri ilustrative

Zilele acestea cele mai de actualitate teme pe agenda de securitate nucleară a SUA sunt ce ar trebui să facă în privința Coreii de Nord (care are câteva arme nucleare primitive, dar mijloace limitate de a le utiliza) și Iranului (care aproape sigur nu are nicio armă nucleară concretă, și nu poate avea de câțiva ani, dar care are proiectile mai bune decât Coreea de Nord și conexiuni cu oameni înverșunați care știu cum să subtilizeze lucruri). Lăsând la o parte disfuncționalitățile, lipsa de etică și orice altă problemă, va depinde de comunitatea informativă americană să informeze comanda responsabilă de securitatea națională cu privire la orice intenție a Coreii de Nord și a Iranului și să recomande opțiuni de acțiune, dacă li se va cere acest lucru.

Complicând și mai mult situația, aliatul nostru apropiat, Israelul, are mult mai multe și mult mai bune arme nucleare și sisteme de lansare decât Iranul și Coreea de Nord, parțial din cauza faptului că au furat materialul necesar din America, în anul 1968 (o altă poveste, mai bine lăsată nespusă aici). Israelul este de asemenea una dintre țările înarmate nuclear care nu a semnat Tratatul de Neproliferație, așa că este dificil de stabilit exact

capabilitățile de care dispune. Intențiile lor sunt destul de clare – se simt înconjurați de dușmani și vânați de Holocaust (Shoah), așa că sunt determinați să evite încă un genocid și au mereu în vedere cele mai rele scenarii posibile. Israelul dispune de resursă umană de cea mai bună calitate din lume în cadrul structurilor de informații din MOSSAD, care se concentrează bineînțeles pe inamicii declarați, ca Iranul. Noi depindem de ei pentru informațiile provenite de la surse umane și obținute în zonă, ceea ce face America vulnerabilă la manipulare, o problemă comună în ceea ce privește relațiile de tip liaison din intelligence. Iranul știe că Israelul ar putea să-l transforme într-un bol de sticlă dacă se simte suficient de amenințat, ceea ce probabil are ceva de-a face cu interesul unor „politicieni” din Iran pentru arme similare. Este zona DRA acolo.

Conducătorul Iranului (și liderul suprem) ayatollahul Ali Khamenei, a declarat deseori că armele nucleare sunt imorale și prin urmare nu sunt permise de legea islamică. Dar fostul președinte Mahmoud Ahmedinejad face spume la gură în privința Israelului, suficient de des încât să sperie pe oricine îl ascultă. Cei care trăiesc în lumea „celor mai rele scenarii” ar putea presupune că Iran ar putea avea arme nucleare în curând, chiar dacă nu le are acum, deoarece deși liderul spiritual le consideră păcătoase, unii generali ar putea avea alte planuri. În plus, cine poate prezice viitorul? Analiza celui mai rău caz presupune cel mai rău caz, iar armele de distrugere în masă aduc la suprafață ce e mai rău pentru toată lumea. Vom presupune aici că sunteți familiari cu reputația șarmantă a Coreei de Nord printre vecinii ei și cu moștenirea lăsată de dictatori, care ajunge până astăzi la actualul lider, Kim Jung-Un. Acesta ar putea fi considerat o gură de aer proaspăt în comparație cu bunicul și tatăl său; vom vedea. Dar trebuie notat că a treia generație de dictatori are tendința de a fi instabilă și imprevizibilă în comparație cu cei care au creat națiunea înfometată și probabil cea mai brutală poliție de stat de pe pământ, din zilele noastre. La fel ca în fiecare dintre celelalte trei țări, dragul lider Kim trebuie să se confrunte cu puteri ascunse în spatele tronului, care pot fi la fel de diabolice ca oricare alta vizibilă public.

Ce legătură are președintele american cu această chestiune dificilă?

Un adevărat și recunoscut lider moral, câștigătorul Premiului Nobel pentru Pace, reverendul Desmond Tutu din Africa de Sud, spune clar: „Nu-i putem determina pe ceilalți să se poarte bine când noi înșine nu ne purtăm bine. Cu toate acestea, exact asta speră să facă națiunile înarmate nuclear prin criticarea Coreii de Nord pentru testele ei nucleare și prin tragerea unor semnale de alarmă în privința încercării de a obține uraniu îmbunătățit.

Potrivit logicii lor, o serie de națiuni selectate pot asigura securitatea tuturor prin capacitatea de a-i distruge pe toți. Până nu depășim acest standard dublu – până nu acceptăm că armele nucleare sunt indezirabile și un serios pericol indiferent de cine le deține – este puțin probabil să facem vreun progres sesizabil în stoparea extinderii acestor monstruoase dispozitive și, nicidecum, să le scoatem din arsenalele militare naționale.” (35)

Din păcate, profesioniștii în intelligence pentru securitatea națională rămân, după cum bine se știe, indiferenți la ceea ce spun preoții, oricare ar fi medaliile pe care aceștia le au. Ei nu „au acces”, așa că probabil nu știu multe. Am putea, de altfel, să ne întoarcem la cazul fostului ofițer de caz în domeniul contraproliferării, Valerie Plame Wilson, care în aceeași zi, a scris: „În urmă cu 25 de ani, președintele Reagan a proiectat o viziune a unei lumi fără arme nucleare, iar în timpul primului mandat, președintele Obama a ridicat cu îndrăzneală acea mantie – moment rămas faimos, în special în urma discursului, din 2009, din Praga, atunci când a anunțat angajamentul Americii de a elimina toate armele nucleare de pe plan global. A apărut acum, în timpul celui de-al doilea mandat, o oportunitate unică pentru președintele Obama de a-și continua angajamentul și de a seta cursul lumii spre punctul zero global. El poate face acest lucru prin urmărirea reducerii arsenalelor masive ale SUA și ale Rusiei din timpul Războiului Rece și prin aducerea altor state-cheie la masa de tratative în vederea desfășurării primei negocieri multilaterale privind armamentul nuclear din istorie”. Campania „Global Zero” (Punctul zero global), pe care doamna Wilson o sprijină, „include o scrisoare adresată președintelui de către aproximativ 75 de foști prim-miniștri, miniștri de externe și de apărare și comandanți militari; o declarație oficială recent adoptată de Parlamentul European în susținerea planului „Global Zero” de a elimina pas cu pas armele nucleare; și o petiție populară adresată direct președintelui” (36).

Așadar, viziunea lor este foarte clară – debarasarea de lucrurile rele. Dar ar putea vreodată o națiune atât de terifiantă ca cea a Israelului să fie determinată să „se debaraseze” de cele mai puternice arme ale sale? Dar SUA – care le-au inventat? Nu putem să punem o lesă pistolului, și cu atât mai puțin armelor de distrugere în masă. Oamenii le iubesc (mare parte din ei oricum). Se pare că există un adevărat paradox la mijloc, unde cei mai puternici sunt cei mai reticenți în a se desparte de arme, chiar dacă insistă ca ceilalți din jurul lor să o facă. De fapt, cei mai puternici deseori apar ca fiind cei mai paranoici, dacă citești și ascuți ceea ce au de spus. Sunt câteva consensuri în arenă, dar majoritatea observatorilor ar fi de acord că dacă

cineva urmează să „renunțe” la arme nucleare, vor trebui să fie toți, printr-un proces lent, cu cea mai extensivă supraveghere pe care oamenii o pot crea. The Comprehensive Test Ban Treaty ar putea fi un caz bun de avut în vedere pentru îndrumare în această chestiune.

Merită reamintit faptul că unele țări, care chiar au posedat arme nucleare, s-au debarasat deja de ele de îndată ce înțelepciunea a apărut în zare. Africa de Sud a avut șase sau pe acolo, iar Kazakhstan, Belarus și Ucraina au avut sute fiecare, dar au fost determinate să le predea Federației Ruse pe fondul dezintegrării Uniunii Sovietice. Nici una dintre aceste națiuni nu a fost ulterior distrusă.

Ceea ce este adevărat pentru armele nucleare are echivalente în planul armelor chimice și biologice. Fiecare este atractivă pentru gândurile celor mai rele cazuri și pentru aceia care au nevoie de „inamici” din motive variate. Dar constrângeri substanțiale au fost puse asupra tuturor acestor arme de distrugere în masă atunci când oamenii care le-au sponsorizat au realizat consecințele catastrofice care ar putea exista în cazul utilizării lor. Era și timpul să se trezească și să penetreze barierele de secrete care le-au permis celor care aveau nevoie de inamici să le creeze și să le depoziteze. Apoi au fost nevoiți să retragă finanțarea, deoarece un lucru de care au nevoie toate proiectele sunt banii. Amintiți-vă că birocrațiile și corporațiile răspund mult mai mult banilor decât oricărui altor norme morale sau cuvinte.

Concluzii

Organizațiile monolitice, birocratizate excesiv sunt esențialmente imorale și caută în mod deosebit bani și putere, iar existența unui astfel de model organizațional în intelligence este categoric imoral, prin credința unor astfel de organizații că sunt vitale supraviețuirii statelor și guvernelor. Acest sentiment al utilității vitale, această mândrie sunt doar uneori reale. Birocrațiile de asemenea fac propagandă pentru a-și justifica bugetele și misiunile. Propaganda internă este cel puțin la fel de importantă ca și cea externă, scopul ei fiind ca angajații să lucreze din greu fără a reflecta prea mult. Un paradox ușor de observat din exterior, dar invizibil celor din interior, orbiți de regulile de securitate și de propaganda internă, este acela că sistemele de intelligence ar lucra mai bine dacă ar adopta coduri morale reale, potrivite profesioniștilor și dacă ar învăța cum să gestioneze prudent astfel de constrângeri. Birocrațiile vor obediență și atât. Armele de distrugere în masă subliniază intens aceste caracteristici pentru că sunt

grotesc de nediscriminatorii, imorale, neeconomice, iar unii ar spune chiar diabolice. Teamă de arme de distrugere în masă este folosită pentru a justifica posibilele încălcări etice și deontologice ale unui serviciu de informații.

Toate acestea reprezintă un preludiu al întrebărilor despre arme nucleare și nu ne dorim să neglijăm complet armele biologice și chimice. După aprofundare, se pare că întrebările-cheie sunt: Ar trebui oricine să le dețină și, dacă da, când ar putea, din punct de vedere moral, să le folosească? Cum ieșim din actuala situație a proliferării armelor și fricii? și cum facem comparația între problemele armelor chimice și biologice și dilemele armelor nucleare?

După cum a observat George Kennan (alături de alții), un război real, general, termonuclear ar ucide miliarde de oameni și ar însemna sfârșitul civilizației așa cum o cunoaștem noi astăzi. Mai mult, distrugerea provocată de ele în cazul oricărei amenințări este atât de nediscriminatorie și neproportională cu amenințările, încât folosirea lor este probabil să ucidă mii de nevinovați, alături de cei cu adevărat vinovați. Așa că ele NU reprezintă decât arme mari, convenționale. Folosirea lor în vederea descurajării are o plauzibilitate superficială, dar continuarea proliferării lor de către entități noi și instabile, cum este Coreea de Nord, subliniază o realitate statistică: dacă păstrezi un astfel de sistem pentru totdeauna, cineva va trece peste tabu și îl va folosi împotriva altora.

Comportamentul paranoic va persista în mod obsesiv și unii actori internaționali ar putea avea o replică tăioasă. De ce nu ar apela și ei la apărare prin armele nucleare, când toate marile puteri o fac?

Există doar o singură posibilă întrebuintare morală a armelor nucleare și aceasta este de a proteja întreaga planetă de asteroizi sau de alte amenințări provenind din afara planetei. În acest caz, o detonare nu ar risca viețile unor nevinovați sau o escaladare rapidă către un război general. Cele mai multe simulări (jocuri de război) ale Pentagonului ajung la escaladarea rapidă către război general și distrugere totală chiar și atunci când utilizează scenarii nucleare „limitate” de război. Este posibil pentru cineva să mențină un arsenal modest pentru protecția planetei fără a risca supraviețuirea planetei în lupte partizane?

Aceasta este o provocare dificilă, date fiind realitățile geopolitice și tendința dovedită a guvernelor de a deveni corupte și de a-și abandona idealurile și obiectivele asumate (37). Mai mult, după cum lord Acton nota elocvent, puterea secretă că este predispusă la degenerarea rapidă în forme³

³ Majoritatea este familiară cu observația lordului Acton conform căreia puterea corupe, iar puterea absolută corupe în mod absolut. Cel puțin la fel de relevant pentru sistemele secrete de putere cum sunt serviciile de informații și birourile nucleare este faptul că: „Orice secret degenerază, chiar și administrarea dreptății; nimic nu este în siguranță atât timp cât nu arată cum poate suporta dezbateri și publicitate”. Găsită într-o scrisoare datând din 23

malefice. Birocrațiile armelor nucleare sunt de departe cunoscute ca fiind secrete, din cauza temerii că arme nucleare ar putea ajunge în „mâini greșite”, expresie care devine un cod pentru „mâinile oricui altcuiva în afară de generalii noștri, care sunt acum conducătorii universului”.

Din cauza acestor probleme conflictuale, o mișcare modestă a luat naștere cu scopul de a convinge guvernele să se întoarcă la promisiunile Tratatului de Neproliferare și să reducă realmente arsenalele de arme nucleare la ZERO, cu excepția câtorva, care să fie plasate în mâinile unor entități noi, internaționale, dedicate și însărcinate doar cu protecția planetei. Acest lucru ar necesita, în mod obligatoriu, o reală acțiune de nonproliferare a puterii nucleare în țări ca Iran, Coreea de Nord sau oricare altele. Ar include aderarea Israelului la consensul planetar al armelor de distrugere în masă, ceea ce implică o soluționare mai bună a conflictului cu palestinienii și nu expulzarea lor din teritoriile ocupate sau genocidul, cum sunt actualele traiectorii. Acesta este cel mai bun proiect pe termen lung, și cum alternativa este sinuciderea civilizației, sugerez ca părțile relevante să-și înceapă numaidecât activitatea. A fost nevoie de decenii pentru a se ajunge aici, așa că așteptăm decenii de muncă pentru a ne retrage cu atenție de pe pământul minat pe care am ajuns.

Ce se întâmplă însă cu armele chimice și biologice, alte arme de distrugere în masă moderne sau cu noile arme „exotice” de genul armelor cibernetice? Aici istoria eforturilor controlului asupra armelor este mai încurajatoare. În ciuda deceselor numeroase și a consecventelor arsenale de arme chimice, sistemul internațional de control al armelor pare să funcționeze pe termen lung. Arsenalele se diminuează (cu peste 70% pe întreg mapamondul). De departe cele mai mari rămase sunt cele ruse și americane, dar ambele sunt distruse sub atentă supraveghere internațională. Dictatori ca Saddam Hussein, care le-a folosit împotriva vecinilor cu care era în război (Iran) și care a omorât aproximativ 5000 de cetățeni în Halabja, Irak, în data de 16 martie 1988, sunt acum istorie iar arsenalele lor sunt distruse (38).

Convenția Armelor Chimice din 1997 a creat o Organizație pentru Interzicerea Armelor Chimice, cu sediul la Haga, Olanda. Organizația a dovedit eficiență în limitarea intervenției statelor în problematica utilizării armelor chimice și biologice. Așadar, scopul lor utopic de a „elimina

ianuarie 1861 și publicată în *lord Acton și cercul său*, Scrisoarea 74, editată de Abbot Gasquet, 1906. Aspectul, în contextul acestei discuții, sugerează că, indiferent ce instituții pot fi create pentru gestionarea armelor nucleare în vederea protejării planetei, acestea ar trebui să fie mult mai transparente decât ar vrea birocratiile vreodată să fie.

întreaga categorie de arme de distrugere în masă” prin folosirea unor mijloace ca „inspecțiile de verificare” obligatorii ale locurilor suspecte, merită luat în considerare în detaliu <http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/>. Cu toate acestea, doar pentru că acest grup are dreptul, sub aspectul legii internaționale de a inspecta, nu înseamnă că țări ca Siria, Coreea de Nord sau Israel vor oferi acces inspectorilor chiar de azi, deși, pe termen lung, șansele sunt favorabile. Între timp, marile puteri deținătoare de arme chimice își distrug cu adevărat arsenalele după cum s-a notat anterior, cu o supraveghere riguroasă a părților internaționale care, de data aceasta, chiar pot să se uite în ce buncăre vor. Un consens internațional născut după Primul Război Mondial în Europa a dus la apariția Convențiilor de la Geneva, apoi la crearea Convenției pentru Armele Chimice, iar ulterior, la organizațiile formate din experți, care își îndeplinesc încet, încet obiectivul de a eradica această clasă de arme de distrugere în masă.

Armele biologice au omorât cu mult mai puțini oameni decât oricare altă categorie de arme, dar sunt mai înfricoșătoare decât armele chimice pentru că, în teorie, pot ucide aproape pe oricine. Există „ceva” anume în ideea creării unor microbi capabili să omoare o lume întreagă „ceva” ce pare a rezona mai mult cu nucleul moral al unor oameni de știință și soldați, determinându-i chiar și pe cei care ar putea ordona moartea a milioane de indivizi folosind armele nucleare (sau bombe sau gloanțe) să fie deranjați din punct de vedere moral de ideea utilizării armelor biologice. Poate ajuta și faptul că oamenii de știință necesari dezvoltării unor astfel de arme biologice sunt oameni de știință dedicați „vieții”, care, în general, își obțin doctoratul după o muncă asiduă de protejare a vieții și sănătății.

Un lucru bizar merită reflecție. Cinci americani au fost omorâți de antraxul folosit ca armă biologică în 2001, știre care a apărut la o săptămână după faimoasele evenimente din 11 septembrie. Mulți alții au fost răniți, dar nu omorâți. Cine mai exact a făcut asta rămâne de discutat, dar nu mai încapе îndoială asupra faptului că antraxul provenea din laboratoarele americane de arme biologice (US Army Medical Research Institute of Infectious Diseases), din Fort Detrick, Maryland. Cercetarea armelor ofensive în cadrul predecesorului său – US Army Biological Warfare Laboratories (USBWL) a fost oficial oprită în 1969, anticipând ratificarea Convenției Armelor Biologice. Dar are aceeași bază, aceleași clădiri, același echipament de bază, iar mare parte din personal a fost implicat în ambele programe. În cele din urmă, „cercetarea defensivă” care este permisă de Convenție, necesită unii agenți biologici „ofensivi”. Prin urmare, suspiciunea potrivit căreia alte acțiuni au loc în aceste laboratoare secrete, nu a dispărut niciodată, exact cum s-a întâmplat, în urmă cu

30 de ani, atunci când sovieticii au creat arme cu tone de antrax/”cocktail” de variolă. Sunt genetician; credeți-mă, recombinația ADN-ului alături de alte metode inovative din domeniul geneticii și biochimiei au fost dezvoltate în ultimele decenii. Să nu uităm niciodată că toate aceste arme sunt de cele mai multe ori „opera” unor birocrații ergo-imorale, care la rândul lor sunt formate din oameni care au conștiințe. Adresați-vă acestor oameni, astfel încât copiii să supraviețuiască.

Bibliografie

1. Oppenheimer, J. Robert. „Bomba atomică a făcut perspectiva unui război de neîndurat. Ne-a condus acei ultimi pași la trecătoarea din munți; iar dincolo de ea se află o țară diferită.” Aceasta a fost pentru prima dată citată în cartea lui Richard Rhodes “The Making of the Atomic Bomb” (Simon and Schuster, 1986) care spune că Oppenheimer a scris-o pentru un discurs de deschidere pe care a ținut-o în 1946.
2. Einstein, Albert. Scrisoare președintelui american Franklin Roosevelt datând din 2 august, 1939, accesibilă la: <http://www.dannen.com/ae-fdr.html>
3. Russell, Bertrand și Albert Einstein. Manifestul Russell-Einstein, publicat în Londra în 9 iulie 1955. În realitate, a fost semnat de 11 oameni de știință și gânditori extrem de distinși și se termină cu propoziția: „Având în vedere faptul că, în orice lume viitoare armele nucleare de război vor fi folosite cu siguranță și că aceste arme amenință continuitatea speciei umane, recomandăm cu tărie guvernelor lumii să realizeze și să recunoască public că scopul lor nu poate fi atins printr-un război mondial și le recomandăm, în consecință, să găsească mijloace pașnice pentru a reglementa toate chestiunile de dispută dintre ele.” Accesibil la <http://www.pugwash.org/about/manifesto.htm>
4. Kahn, Herman. On Thermonuclear War, Princeton University Press 1960, și Thinking About the Unthinkable, Horizon Press, 1968.
5. Rovner, Joshua. “After Proliferation: Deterrence Theory and Emerging Nuclear Powers” Cap. 2 în Strategy in the Second Nuclear Age: Power, Ambition and the Ultimate Weapon, Washington, DC: Georgetown University Press, 2012.
6. Goldman, Jan. “Ethics Phobia and the U.S. Intelligence Community: Just Say No,” în Intelligence Ethics: the definitive work of 2007*, publicată de Center for the Study of Intelligence and Wisdom at Ground Zero Minnesota, St. Paul, USA, 2007.
7. Cousins, Norman. The Pathology of Power, New York, NY: W.W. Norton Co, 1987.
8. Textul Tratatului de Neproliferare nucleară poate fi găsit pe website-ul ONU la: <http://www.un.org/en/conf/npt/2005/npttreaty.html>
9. West, Nigel. Historical Dictionary of Cold War Counterintelligence. Lanham, MD: Scarecrow Press, 2007.

10. John, Yoo și Delahunty Robert au scris mai multe memorii adresate Administrației Bush în timp ce lucrau în Oficiul de Consiliere Legală, care au pus într-o lumină radical diferită importanța legislației internaționale (și a altor legi interne ale SUA, precum interzicerea torturii, și mare parte a Constituției SUA). Unul datând din 23 octombrie 2001, a fost un memorandum pentru Alberto Gonzales, președintele Consiliului și William Haynes II, consilierul general al Departamentului de Apărare, intitulat “Authority for Use of Military Force to Combat Terrorist Activities Within the United States” și celălalt datând din 9 ianuarie 2002, intitulat “Application of Treaties and Laws to al Qaeda and Taliban Detainees”; acestea au fost, în mod deosebit, controversate, deoarece menționau că un președinte american, la război împotriva unor inamici neconvenționali, nu mai era constrâns de niciun tratat sau lege, internațională sau internă. Aceasta susținea utilizarea torturii, răpirii și morții mai multor oameni aflați în custodie, incluzându-i pe câțiva care, în retrospectivă, s-au dovedit a fi complet nevinovați. Aceste memorii pot fi accesate la: <http://www.justice.gov/opa/documents/memomilitaryforcecombatus10232001.pdf> și http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/9/91/20020109_Yoo_Delahunty_Geneva_Convention_memo.pdf. Majoritatea acestor memorii au fost repudiate de Oficiile ulterioare de Consiliere Legală sau chiar de Curtea Supremă Americană în cazul Hamdan vs. Rumsfeld în 2006, dar o atingere majoră a reputației noastre pe plan internațional și a relațiilor din intelligence de tip liaison a fost deja adusă.

11. Gill Peter, și Michael Andregg, editori. Număr special pe tema “Democratizing Intelligence” pentru Intelligence and National Security, sub tipar 2013.

12. Ishmael Jones, (alias). The Human Factor: Inside the CIA’s Dysfunctional Intelligence Culture, New York, NY: Encounter Books, 2008, revizuită în 2010.

13. Anonymous (alias, a.k.a. Michael Scheuer). Imperial Hubris: Why the West is Losing the War on Terror, Dulles, VA: Brassey’s Inc., 2004.

14. Melissa Boyle Mahle, Denial and Deception: An Insider’s View of the CIA from Iran-Contra to 9/11. New York, NY: Nation Books, 2004.

15. Jennifer, Sims și Burton Gerber, editori. Transforming U.S. Intelligence, Washington D.C.: Georgetown University Press, 2005.

16. Robert, Baer, Sleeping With the Devil: How Washington Sold Our Soul for Saudi Crude, New York, NY: Crown Publishers, 2003.

17. Michael, Andregg, “Do Intelligence Bureaucracies Fear Ethics, and If So, Why?” În International Journal of Intelligence Ethics, Vol. 3, Nr. 2, Toamnă/Iarnă, 2012.

18. John, Stockwell, *In Search of Enemies: A CIA story*, New York, NY: W.W. Norton Co. 1978.
19. Vincent, Marchetti și John Marks. *The CIA and the Cult of Intelligence*, New York, NY: Dell Publishing, 1974.
20. George, Tenet și Bill Harlow. *At the Center of the Storm: My Years at the CIA*, New York, NY: Harper Collins Books, 2007.
21. William E. Odom, *Fixing Intelligence for a More Secure America*, New Haven CT: Yale University Press, 1997.
22. William J. Daugherty, *Executive Secrets: Covert Action and the Presidency*, Lexington, KY: University Press of Kentucky, 2004.
23. Arthur S. Hulnick, *Keeping us Safe: Secret Intelligence and Homeland Security*, Westport CT: Praeger Publishers, 2004.
24. Henry A. Crumpton, *The Art of Intelligence: Lessons Learned from a Life in the CIA's Clandestine Service*, New York, NY: Penguin Press, 2012.
25. Jose A. Rodriguez, Jr. și Bill Harlow. *Hard Measures: How Aggressive CIA Actions After 9/11 Saved American Lives*. New York, NY: Threshold Editions, 2012.
26. Joshua Rovner, *Fixing the Facts: National Security and the Politics of Intelligence*, Ithaca, NY: Cornell University Press, 2011.
27. Robert David Steele, *On Intelligence: Spies and Secrecy in an Open World*, Fairfax, VA: AFCEA International Press, 2000.
28. Loch K. Johnson, *National Security Intelligence*, Cambridge, UK: Polity Press, 2012.
29. William Blum, *The CIA: A Forgotten History*. London, UK: Zed Books, 1986.
30. Edward Herman și Gerry O'Sullivan. *The "Terrorism" Industry*. New York, NY: Random House, 1989.
31. James Bamford, *Body of Secrets: Anatomy of the Ultra-Secret National Security Agency*. New York, NY: Random House, 2001.
32. Dana Priest și William M. Arkin "Top Secret America," un efort investigativ în patru părți a Washington Post, a cărei primă parte a fost publicată în 19 iulie, 2010 cu titlul "A Hidden World, growing out of control", urmată de părțile a 2-a (20 iulie), a 3-a (21 iulie) și a 4-a intitulată "Monitoring America" publicată în 20 dec., 2010. Întregul document poate fi găsit la: <http://projects.washingtonpost.com/top-secret-america/>
33. Frank Rich, *The Greatest Story Ever SOLD: The Decline and Fall of Truth in Bush's America*. Londra, UK: Penguin Books, 2006
34. Tim Weiner, *Legacy of Ashes: The History of the CIA*. New York, NY: Doubleday, 2007.

35. Desmond Tutu, "Nuclear Weapons Must Be Eradicated," în The Guardian, UK, 4 martie, 2013.

36. Valerie Plame Wilson, "An Idea Whose Time Has Come," în Huffington Post, 4 martie, 2013, http://www.huffingtonpost.com/valerie-plame-wilson/global-zero-nuclear-weapons_b_2805744.html

37. Carroll Quigley, The Evolution of Civilizations: An Introduction to Historical Analysis, New York, NY: Macmillan, 1961.

38. John Simpson, (World Affairs Editor, BBC News). "Halabja Chemical Weapons: A chance to find the men who armed Saddam," în BBC news magazine, 2 dec., 2012, la: <http://www.bbc.co.uk/news/magazine-20553826>

Michael Murphy Andregg este un expert în teme privind determinismul războaielor, războiul global și etică în intelligence. De asemenea el este un activist pentru pace. Este directorul și fondatorul organizației non-profit Ground Zero Minnesota dedicată educației de calitate non-partizană pentru o democrație informată și supraviețuirea rasei umane. Michael Andregg a publicat numeroase articole, studii, documentare și lucrări în domeniul biologiei, geneticii, tehnologiei și problemelor sociale contemporane derivate din conflicte armate.